

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33829
Nom	Alfabetització informacional
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1007 - Grau en Informació i Documentació	Facultat de Geografia i Història	4	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1007 - Grau en Informació i Documentació	1 - Assignatures optatives	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
ALONSO ARROYO, ADOLFO	225 - Història de la Ciència i Documentació

RESUM

En esta assignatura es realitzarà una introducció al concepte, principals models i directrius referents a l'alfabetització informacional en diferents àmbits d'aplicació: biblioteques escolars, públiques, universitàries, serveis d'informació, organitzacions.

Es prestarà especial atenció a l'aprenentatge continu, així com a diferents ferramentes d'e-learning relatius a l'adquisició de competències informàtiques i informacionals.

Els alumnes elaboraran materials que partint de la innovació dels recursos didàctics permeten l'adquisició de competències als usuaris de biblioteques i centres de documentació.

S'intentarà aconseguir un nivell de comprensió i interiorització del contingut, teoricopràctic, que es veurà reflectit en les activitats pràctiques.

CONEXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

El seguiment de les classes teòriques i pràctiques, implica la utilització i aplicació d'una gran dosi de pensament abstracte, i la utilització constant de fonts i recursos documentals en format electrònic, que impliquen la formació d'una adquisició de coneixement crític i elaborat.

1007 - Grau en Informació i Documentació

- Les assignatures optatives aprofundeixen competències ja tractades en les matèries obligatòries.

- Conèixer els fonaments conceptuals de l'alfabetització en informació i la seua aplicació en el context bibliotecari.
- Dominar les competències en informació i les estratègies i per a la formació en competències informacionals.
- Planificar i avaluar servicis ALFIN en el context de les biblioteques.
- Conèixer les principals ferramentes didàctiques i tecnològiques per a la programació d'activitats ALFIN.
- Considerar les principals línies d'actuació per a inclusió digital en biblioteques

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Eines de suport al ALFIN

Context de l'ús d'eines ALFIN

Eines virtuals E-learning. Vídeo, àudio, text. Eines 2.0

2. Formació d'usuaris

Evolució i concepte. Objectius. Nivells. Beneficis i desenvolupament d'un servei.

3. Alfabetització Informacional (ALFIN). Definició i declaracions

Què és l'alfabetització informacional?
Terminologia i variants
Declaracions sobre alfabetització informacional
Què són les competències? Principis i estàndard

4. Alfabetització Informacional. Models i normes

Models d'aprenentatge per a l'alfabetització en informació
Models conceptuals d'alfabetització en informació: normes i indicadors

5. Les competències en informació

Competències informàtiques i informacionals
Estratègies per a la formació en competències informacionals

6. Planificació d'un projecte d'Alfabetització Informacional

Fonamentació. Naturalesa del projecte. Destinatariis. Objectius. Metodologia. Recursos humans, materials i econòmics. Temporalització.

7. Alfabetització Informacional en unitats d'informació

Biblioteques universitàries
Biblioteques públiques
Biblioteques escolars

8. Notícies falses i desinformació. "Fake News"

Com ens afecta
Com contrastar una informació
Claus per a detectar notícies falses
Verificadors. Què són i com treballen

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula informàtica	15,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	4,00	0
Elaboració de treballs en grup	16,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00	0
Preparació de classes de teoria	15,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	8,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	2,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

El desenvolupament de l'assignatura s'estructura entorn de tres tipus d'activitats, a més de les activitats d'estudi-preparació de les classes i l'examen final: les classes teòriques, les classes pràctiques en l'aula i les classes pràctiques d'informàtica.

Classes teòriques. Els estudiants han d'adquirir els coneixements bàsics inclosos en el temari per mitjà del seu estudi individual i l'assistència a les classes teòriques. En les dites classes, el professor oferirà una visió global del tema, incidirà en aquells conceptes clau per a la comprensió del mateix i respondrà als eventuais dubtes o qüestions. Per a l'estudi individual i la preparació del tema amb profunditat, li's proporcionarà als estudiants una bibliografia bàsica i complementària, direccions en internet i material de suport, així com instruccions i consells per al maneig de les fonts d'informació.

Classes pràctiques en l'aula. S'exerciran activitats que serviran per a complementar els coneixements adquirits en les classes teòriques, a través de la realització d'exercicis que permetran completar un conjunt d'activitats que s'haurà de realitzar de forma **individual** o en **grup** per a ser presentades al llarg del curs

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'aprenentatge dels estudiants tindrà en compte tots els aspectes exposats en l'apartat de metodologia d'esta guia i es realitzarà a través d'activitats pràctiques i un examen final:

- Prova escrita: es realitzarà l'avaluació contínua mitjançant la realització d'uns qüestionaris avaluatius dels continguts teòrics. Si no es realitzen els qüestionaris (per causes justificades), l'avaluació consistirà en la realització d'un examen final escrit. En tots dos casos, l'avaluació suposarà el 50% de la qualificació. Serà necessari obtenir una qualificació mínima de 5 per a aprovar l'assignatura.
- Activitats i pràctiques: S'haurà de presentar al llarg del curs i suposarà un 50% del total de l'avaluació. Serà necessari obtenir una qualificació mínima de 5 en la nota total de les practiques per a aprovar l'assignatura.

La qualificació dels treballs pràctics individuals i el treball en equip formen part d'una avaluació contínua, es mantindran per a la segona convocatòria i en cap cas seran recuperables.

La composició de la nota final s'atindrà, en síntesi, al quadre següent:

Prova escrita	50%
Activitats i pràctiques	50%
TOTAL	100%

Les notes de treballs i exàmens aprovats d'aquells alumnes que no hagueren superat la totalitat de l'assignatura en la primera convocatòria, podran ser conservats fins a la següent, però sempre dins del mateix curs acadèmic.

Per a superar l'assignatura és necessari obtenir una qualificació mínima de 5 punts sobre 10, tant en la prova escrita com en els exercicis de caràcter pràctic.

La presentació d'exercicis, qüestions, activitats, i altres exercicis sotmesos a avaluació que no hagen sigut realitzats directament per l'estudiant o que procedisquen de la còpia directa d'altres treballs semblants serà considerada motiu suficient per al suspens en l'assignatura, al marge de les altres possibles actuacions de caràcter disciplinar que hagen de realitzar-se. La presentació de les tasques obligatòries serà exclusivament a través de la plataforma de l'aula virtual de l'assignatura, no acceptant-se un altre mitjà de presentació, sempre dins dels límits temporals indicats. La presentació fora de termini dels treballs suposa

la impossibilitat de superar l'assignatura en eixa convocatòria.

Aquesta avaluació parteix de la premissa que la docència a la Universitat de València és, per definició, una docència presencial. En aquest sentit, l'alumne ha de tenir present que l'assistència, tant a les classes teòriques com a aquelles de caràcter pràctic, és fonamental per a un adequat seguiment dels continguts de l'assignatura. L'alumne/a ha de tindre present igualment la possibilitat d'una matrícula a temps parcial quan no li siga possible assistir a la totalitat de les assignatures que componen un curs complet (60 crèdits). Amb tot, s'establirà la possibilitat, en els casos que estiguen adequadament justificats i per a aquells alumnes que ho sol·liciten, la possibilitat de ser avaluat sense necessitat d'assistir a la totalitat o a part de les classes. En aquests casos l'alumne ha de procedir de la manera següent:

- S'ha de comunicar al principi del curs al professor/s responsable/s de l'assignatura la incidència per la qual li és impossible assistir a classe, que ha d'estar adequadament justificada de forma documental.
- El professor responsable, a la vista d'aquesta informació decidirà la possibilitat d'avaluació sense assistència total o parcial a les classes de l'assignatura.

Els alumnes que es troben en aquesta situació han de presentar, per a ser avaluats, la totalitat de treballs requerits pel professor (no necessàriament idèntics als requerits durant el curs) així com també podran ser cridats a defensar oralment davant el mateix professor, i realitzaran una prova de coneixements adquirits.

El pes dels treballs en la qualificació final serà d'un 50% i el de la prova de coneixements el 50% restant.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Area Moreira, M., Gros Salvat, B., & Marzal García-Quismondo, M. Á. (2008). Alfabetizaciones y tecnologías de la información y la comunicación. Madrid: Síntesis.
- Calderón-Rehecho, A. (2010). Informe APEI sobre alfabetización informacional Asociación Profesional de Especialistas en Información (APEI). Disponible en <http://eprints.rclis.org/handle/10760/14972#.UAW5XfXGCpA>
- Cuevas Cerveró, A. (2007). Lectura, alfabetización en información y biblioteca escolar. Gijón: Trea.
- Cuevas Cerveró, A., & Simeao, E. (2011). Alfabetización informacional e inclusión digital: Hacia un modelo de infoinclusión social. Gijón: Trea.
- Martí Lahera, Y. (2007). Alfabetización informacional: Análisis y gestión. Buenos Aires: Alfagrama.
- Molina, M. P. (2019). Evaluación de la alfabetización informacional en la educación superior: modelos, métodos, instrumentos. Buenos Aires: Alfagrama.

- Pinto Molina, M., Sales Salvador, D., Martínez Osorio, P., & Anglada i Ferrer, L. (2008). Biblioteca universitaria, CRAI y alfabetización informacional. Gijón: Trea.
- Ordás García, A., & Campal, F. (2021). Competencias mediáticas e informacionales: juego y aprendo. Competencias mediáticas e informacionales. Barcelona : Editorial UOC.
- Osuna-Acedo, S., & Feltrero, R. (eds.) (2023). Alfabetización mediática crítica: desafíos para el siglo XXI: Critical Media Literacy: challenges for the 21st Century. Literacia Mediática Crítica: desafíos para o século XXI. Sevilla: Aula Magna.

Complementàries

- Será proporcionada para cada uno de los temas.